

Motion till riksdagen 2021/22:1050

av **ClasGöran Carlsson och Monica Haider (båda S)**

Höjda ersättningar för nämndemän

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga en översyn av nämndemannauppdraget vad gäller höjda ersättningar samt andra förbättringar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Den senaste tidens fokus på krafttag mot kriminaliteten har medfört att även landets domstolar har kommit att granskas. Alla riksdagspartier vill ge ökade resurser till alla delar av rättssystemet för att stävja den ökade brottsligheten. Landets ca 8 500 nämndemän som dömer i domstol tillsammans med juristdomare behöver därför uppmärksammas särskilt avseende arbetsförhållanden, ersättningsregler och kompetensutveckling. Rättvis och likartad tillämpning av regelsystemet över landet är viktigt för nämndemännens villkor.

Självständiga och opartiska domstolar är en förutsättning för ett väl fungerande demokratiskt samhälle. Domstolarna besitter en stor makt och många av deras beslut kan vara oerhört ingripande för den enskilde. Allmänhetens förtroende för rättskipningen är därmed av stor vikt. Syftet med nämndemannasystemet är att ge medborgarna inflytande och insyn i den dömande verksamheten och därmed skapa förtroende för domstolarna. Nämndemännen tar av sin arbetstid och fritid för att bidra till ett rättssäkert samhälle.

I dag kan man se att statusen på uppdraget som nämndeman minskar. Tydligt är att det är svårt att få med yngre personer till detta viktiga uppdrag. Fler åtgärder behövs även för att bredda kåren för att få en bättre spegling av befolkningen i stort. Förbättrade villkor för nämndemännen skulle kunna bidra till att höja statusen på uppdraget och öka intresset för att bli nämndeman.

Arvodes- och ersättningsbestämmelserna har inte följt med den allmänna löneutvecklingen eller inflationen. När ersättning för förlorad arbetsförtjänst betalas ut ingår ingen semesterersättning och inte heller kompensation för inbetalning till tjänstepensionen.

I spåren av den ökande kriminaliteten, ökar också hat och hot mot domstolar och tjänstgörande nämndemän. Vidare ökar antalet mål som pågår över flera dagar, vilket ställer högre krav på nämndemännens flexibilitet och vilja att, ofta med kort varsel, åta sig dessa ofta komplicerade mål.

Nämndemännen tar av sin arbetstid och fritid för att bidra till ett rättssäkert samhälle, för att vara en garant som säkerställer att demokratin upprätthålls: rättssäkra domstolar med demokratiskt inflytande.

Från tid till annan rapporteras det om nämndemän som tvekar att ta på sig krävande uppdrag, som kan handla om gängkriminalitet, sexuella övergrepp, vårdnadstvister, hedersrelaterade brott, ekobrott, tvångsomhändertagande av barn, unga och vuxna m.m. Det är viktigt att villkoren för nämndemännen motsvarar det stora ansvar de har.

Clas Göran Carlsson (S)

Monica Haider (S)